

Svar på uppföljning ”Granskning av vård till vuxna personer med psykisk ohälsa – Landstinget Blekinge 2016”

Bakgrund och ärendebeskrivning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Landstinget Blekinge granskat vård till vuxna personer med psykisk ohälsa. Syftet med granskningen var att belysa om landstingsstyrelsen och nämnden för primärvård och folktandvård säkerställer en god och likvärdig vård till vuxna med psykisk ohälsa.

EY gav följande rekommendationer till landstingsstyrelsen:

1. Se över och definiera primärvårdens uppdrag inom området psykisk ohälsa så att det blir tydligt vad som ska ingå samt utred vilken organisationsform som är lämpligast
2. Utred om de kompetenskrav som ställs i Hälsovalets regelbok är adekvata, eller om kraven behöver omformuleras för att säkerställa att primärvården lever upp till uppdraget att tillhandahålla god och patientsäker vård vid psykisk ohälsa som inte kräver specialistvård
3. Säkerställ att en ny överenskommelse om samverkan mellan primärvård och psykiatri arbetas fram
4. Stärk uppföljningen av vårdcentralernas omhändertagande av personer med psykisk ohälsa

EY lämnar följande rekommendationer till nämnden för primärvård och folktandvård:

5. Säkerställ att den landstingsdrivna primärvården är jämlik så att samtliga patienter får en professionell bedömning och vid behov tillgång till kunskapsbaserad vård inom rimlig tid
6. Säkerställ att en ny överenskommelse om samverkan mellan primärvård och psykiatri arbetas fram och implementeras, samt att den regelbundet följs upp och vid behov revideras
7. Stärk uppföljningen av de landstingsdrivna vårdcentralernas omhändertagande av personer med psykisk ohälsa

Sammanfattande svar på givna rekommendationer i rapporten

Primärvården har uppdraget att vara första linjens psykiatri, d.v.s. utgöra basen avseende psykisk ohälsa.

Uppdraget omfattar lindriga till medelsvåra tillstånd avseende depression, ångest, samt kriser och stressrelaterade besvär. Någon tydligare definition på nationell nivå föreligger inte.

Det pågår och initieras utvecklingsarbeten inom den landstingsdrivna primärvården i syfte att öka kompetens och tillgänglighet.

LANDSTINGET BLEKINGE

Kompetensutveckling sker genom regelbundna dialogmöten med läkargruppen och konsultinsatser från anställd psykiater i primärvården. Det sker kontinuerligt riktade utbildningsinsatser till olika personalkategorier och regelbundna behandlingskonferenser med psykoterapeutiskt arbetande personal ute på vårdcentralerna.

Primärvården har anställt ett antal psykiatrisjuksköterskor med psykoterapeutisk utbildning vilket dels ger ökad kompetens avseende samtalsbehandling och dels tillför nödvändig medicinsk kompetens inom området psykisk hälsa vilket är positivt med tanke på samsjuklighet och missbruk.

En framtagen utvecklingsplan för arbetet med den psykiska hälsan inom primärvården föreslår organisatoriska förändring som ska säkerställa att patienter får kontakt med relevant personal vid kontakt med sin vårdcentral och att adekvata bedömningar och behandlingsinsatser görs samt att vården blir jämlik över länet. Det föreslås även att begränsa kontaktvägarna in i vården, vilket ur ett patientsäkerhetsperspektiv är att föredra istället för att hänvisa patienterna och att ha flera call back funktioner. En helhetsbild av patientinflödet kan då fås vilket underlättar prioriteringar och åtgärder avseende tillgänglighet.

Någon organisatorisk översyn och förslag till nödvändiga förändringar avseende samarbetsformer för Karlskrona Rehab och de vårdcentraler som är knutna dit har inte varit möjlig att göra på grund av pågående reabutredning.

Svar på givna rekommendationer till landstingsstyrelsen:

1. Den befintliga definitionen är svår att ytterligare definiera då nationell definition saknas. Förfrågan ställts till SKL angående införandet av en nationell definition. Nuvarande definition kan vara tillräcklig under förutsättning att en vårdöverenskommelse med psykiatri sker. Det finns stora fördelar för patienten och för patientsäkerheten att vården avseende psykisk ohälsa samlas så att vårdcentralernas teamfunktioner och samlade kompetens kan utnyttjas optimalt och att regelbundna avstämningar kring uppföljning och behandlingsresultat kan ske.
2. Kompetenskraven i regelboken behöver förtydligas för att säkerställa att patienter erhåller god och patientsäker vård av personal med tillräcklig kompetens. I Hälsovalets regelbok uppges att psykoterapeutisk grundutbildning krävs. Det behöver förtydligas så att det framgår att varje person som bedriver enskild samtalsbehandling behöver ha lägst psykoterapeutisk grundutbildning.
3. Det pågår ett arbete med framtagande av en ny vårdöverenskommelse vilken ska ersätta tidigare samverkansdokument från 2008.
4. Det föreslås i framtagen utvecklingsplan en uppbyggnad av tvärprofessionella team på vårdcentralerna, vilket redan nu finns inom en del verksamheter. Dessa team ansvarar för vården av patienter med psykisk ohälsa och genomför bedömningar, behandlingar och uppföljningar av dessa patienter.

Svar på rekommendationerna till nämnden för primärvård och folktandvård:

5. En kvalificerad bedömning möjliggör en god och effektiv planering av vården med relevanta behandlingsinsatser och åtgärder för den enskilda patienten samt skapar en jämlik vård. En adekvat bedömning ger även underlag för nödvändiga prioriteringar och säkerställer att patienter med störst vårdbehov får detta tillgodosett samt att fortsatt gradering avseende patienternas vårdbehov kan ske.
Sedan tidigare finns kuratorer vilka har såväl psykoterapeutisk som psykosocial kompetens.
Den landstingsdrivna primärvården har anställt flera psykiatrisjuksköterskor vilket utgör ett tillskott då de har såväl psykoterapeutisk som medicinsk kompetens. Den samlade kompetensen säkerställer adekvata bedömningar där hänsyn kan tas till både psykiska och somatiska faktorer, då samsjuklighet är vanlig hos patienter med psykisk ohälsa.
Önskvärt vore att utöka och bredda kompetensen ytterligare gällande bedömningar och psykoterapeutiska behandlingar genom resurstillskott i form av psykologer.

LANDSTINGET BLEKINGE

Framtagen utvecklingsplan föreslår uppbyggnad av tvärprofessionella team på vårdcentralerna för att tillgodose olika behov som patienterna kan ha och möjliggör att bedömningar avseende psykisk ohälsa kan göras av annan personalkategori än läkare, vilket ökar tillgängligheten. Vid behov kan psykoterapeutiskt arbetande personal via teamet aktualiseras patienter med ansvariga läkare eller annan relevant personalkategori.

6. Arbeta med framtagande av en vårdöverenskommelse mellan primärvården och psykiatrien pågår.
7. Det föreslås i den framtagna utvecklingsplanen att tvärprofessionella team, bestående av olika yrkeskategorier, samarbetar kring patienter med psykisk ohälsa avseende såväl bedömning och behandling som uppföljning och utvärdering av givna behandlingsinsatser. Dessa team kan även tillse att uppföljning görs avseende patienter med depressioner och ångesttillstånd vilka erhållit läkemedelsbehandling och att det sker i samråd med ansvarig läkare.

Karlskrona som ovan

RosMarie Nilsson
Förvaltningschef
Offentlig Primärvård